

CvB.VO/HBO.2007.012-U.2007.005.

Beëindiging arbeidsovereenkomst wegens dringende redenen (verduistering en bedrog)

Bij een ontslag op staande voet moet sprake zijn van een objectieve en een subjectieve beoordeling. Het staat voor de Commissie genoegzaam vast, dat is voldaan aan het objectieve criterium van de aanwezigheid van een dringende reden. Met betrekking tot het subjectieve criterium overweegt de Commissie het volgende. De subjectieve zijde van de dringende reden houdt in, dat van de werkgever redelijkerwijs niet kan worden gevergd de werknemer met inachtneming van de normale opzegtermijn te ontslaan. Niet valt in te zien, dat verweerster het dienstverband met appellant niet met een normale opzegtermijn had kunnen beëindigen. Het bestreden besluit wordt derhalve vernietigd.

Uitspraak op het beroep van

*** te *** (appellant)
tegen een besluit van
de Stichting ***, zetelend te *** (verweerster).

1. Het procesverloop.

1.1 Bij schrijven van 11 mei 2007 heeft drs. M., lid van het college van bestuur van verweerster, appellant mededeling gedaan van het besluit de arbeidsovereenkomst met hem met onmiddellijke ingang te beëindigen wegens dringende redenen.

1.2 Bij brief gedateerd 15 mei 2007, blijkt het poststempel verzonden op 16 mei 2007, heeft appellant beroep bij de Commissie ingesteld. Op 1 juni 2007 is de aanvulling van het beroep door appellant ter griffie van de Commissie ontvangen.

1.3 Verweerster heeft bij schrijven van 27 juni 2007 een verweerschrift bij de Commissie ingediend.

1.4 Appellant heeft bij schrijven van 4 juli 2007 nadere stukken aan de Commissie doen toekomen, welke hij in afschrift aan verweerster heeft gezonden.

1.5 De Commissie heeft de zaak op 11 juli 2007 in een openbare zitting te 's-Gravenhage behandeld. Partijen hebben bij die gelegenheid hun standpunten nader uiteengezet, appellant bijgestaan door mevrouw mr. A.C. Rietveld, advocaat te Purmerend, en verweerster bij monde van mevrouw mr. Chr. H. Stokman-Prins, gemachtigde, alsmede R. , directie-adviseur in dienst van verweerster, en H., directeur centrale diensten van verweerster.

2. De standpunten van partijen.

2.1 Het standpunt van appellant.

Samengevat komt het standpunt van appellant, zoals verwoord in de stukken en ter zitting nader toegelicht, neer op het volgende.

2.1.1 Appellant had zijn boiler opgeslagen in een ruimte van een gebouw van verweerster. Op een gegeven moment ontdekte hij, dat de boiler was verdwenen. Bij onderzoek bleek, dat zijn collega Van H. de boiler had meegenomen en vervolgens in een andere ruimte van verweerster had geïnstalleerd. In die ruimte oefende Van H. met zijn band. Toen appellant daarna in de auto op weg was om

werkzaamheden voor verweerster te verrichten, sprak hij met een andere collega (Van K.) over het voorval. Hoewel appellandt bevoegd was bestellingen te doen, kon hij dat op dat moment niet doen omdat hij de auto bestuurde. Van K. heeft vervolgens namens appellandt een boiler besteld bij de Technische Unie. Van H. verzekerde appellandt nadien, dat ze de betaling na de vakantie wel zouden regelen. Overigens is appellandt nog steeds bereid te betalen voor de boiler. Hij erkent wel, dat het dom is geweest dat hij de betaling niet eerder heeft geregeld.

2.1.2 In de meivakantie werd appellandt door zijn leidinggevende gebeld om opheldering te geven over de boiler; hij werd uitgenodigd voor een gesprek op de volgende dag, 10 mei 2007. Tijdens dat gesprek, waarbij de leidinggevende van zijn chef, de heer H. de directeur centrale diensten, alsmede de directie-adviseur aanwezig waren, voelde appellandt zich niet op zijn gemak. Hij had een paar nachten vrijwel niet geslapen, omdat zijn vrouw hem had gezegd te willen scheiden. Bovendien vond het gesprek plaats in de vakantie. Hij voelde zich onder druk gezet omdat hij het gesprek beleefde als een op het matje worden geroepen. Weer thuisgekomen, beseftte appellandt dat hij er niet goed aan had gedaan niet de hele waarheid te vertellen. Hij heeft vervolgens de heer H. gebeld en een en ander uitgelegd. Daarbij heeft hij tevens spijt betuigd en meegedeeld, dat hij de boiler weer had teruggezet in de oefenruimte.

2.1.3 Met betrekking tot de door verweerster – ten bewijze van het feit, dat het verhaal van appellandt over de boiler ongeloofwaardig zou zijn - overgelegde verklaring van Van H., dat hij het aanbod van appellandt had gekregen om zijn oude boiler in de oefenruimte te installeren, heeft appellandt het volgende aangevoerd. Het ligt niet in de rede, dat een werknemer, in casu van H., tegenover zijn werkgever zal erkennen dat hij een boiler (in casu die van appellandt) heeft weggenomen. Het zich schuldig maken aan diefstal zou wel eens gevolgen kunnen hebben. Aan de verklaring komt dan ook in de visie van appellandt geen gewicht toe.

2.1.4 Gelet op alle omstandigheden is appellandt van mening, dat verweerster geen begin van bewijs heeft geleverd van diefstal dan wel verduistering, met name niet van het daarvoor noodzakelijke element, dat de opzet is gericht op de wederrechtelijkheid. Voorts is niet voldaan aan de vereisten voor een ontslag wegens dringende redenen. Hij wijst in dit verband op de aard en ernst van het feit, de aard en duur van de dienstbetrekking, de – goede - wijze waarop appellandt sinds 1995 zijn dienstbetrekking heeft vervuld, de persoonlijke omstandigheden, waaronder de leeftijd (46 jaar) van appellandt, en de gevolgen die een ontslag op staande voet heeft, te weten het niet ontvangen van een uitkering.

2.2 Het standpunt van verweerster.

2.2.1 Het bestreden besluit.

“Op 10 mei jl. hebt u op uitnodiging van uw werkgever een gesprek gevoerd met de heer H. en de R.. Tijdens dit gesprek is aan u opheldering gevraagd over een nota van de technische Unie van 30 maart en 2 april jl. m.b.t. een boiler. Bij deze factuur ontbrak de opdrachtbon/werkbon.

Desgevraagd gaf u aan dat er geen opdrachtbon was. Bij herhaling verzekerde u dat de boiler was geplaatst in de onderhoudsruimte. U zou aldaar een boiler nodig hebben gehad om uw handen te wassen.

N.a.v. uw antwoord hebben de heren H. en R. deze locatie bezocht en geconstateerd dat de boiler aldaar niet was geplaatst althans zich daar niet bevond.

Ik acht uw handelwijze zeer ernstig en merk deze aan als plichtsverzuim als bedoeld in art. 4.a.7 lid 2 CAO-VO. In de eerste plaats houdt u zich niet aan de voorschriften en laat u na een werkbon te laten invullen via Dienstenmeldpunt. Voorts deelt u aan uw leidinggevende in strijd met de waarheid mede dat u de boiler hebt geplaatst in de onderhoudsruimte.

U hebt met het vorenstaande het vertrouwen van uw leidinggevende op niet toelaatbare wijze beschaamd en u niet gedragen als een goed werknemer. Eveneens leidt uw handelwijze tot de conclusie dat u kennelijk de boiler niet hebt aangeschaft ten behoeve van de organisatie en aan uw aankoop zonder medeweten van uw werkgever een andere bestemming hebt gegeven dan uw

werkgever van u had mogen verwachten. Uw handelwijze levert als zodanig diefstal en bedrog op als bedoeld in art. 7:678 lid 2 onder d BW, waardoor u het vertrouwen van uw werkgever onwaardig wordt. Van uw werkgever kan derhalve redelijkerwijze niet worden gevergd dat hij de arbeidsovereenkomst met u laat voortduren.

De heer H. heeft u heden telefonisch van het voornemen om u op staande voet te ontslaan op de hoogte gesteld. In uw reactie zie ik geen reden om van mijn voornemen af te wijken.

Bij deze bericht ik u dan ook dat ik uw arbeidsovereenkomst met onmiddellijke ingang beëindig wegens dringende reden als hiervoor uiteengezet.”

2.2.2 In het verweerschrift en ter zitting heeft verweerster in aanvulling op het bestreden besluit het volgende – kort samengevat – aangevoerd.

2.2.2.1 Verweerster blijft met appelland van mening verschillen over de feiten. Tijdens het gesprek op 10 mei 2007 is door de leidinggevende herhaalde malen aan appelland de kans geboden de waarheid te vertellen. Toen de antwoorden van appelland meer vragen opriepen, is ook gezegd, dat de zaak ernstiger zou worden opgenomen als verweerster het idee zou hebben dat appelland niet de waarheid zou spreken, onder meer over de plaats waar de nieuwe boiler zich op dat moment bevond. Mede gelet op zijn persoonlijke omstandigheden werd hem verschillende keren de kans geboden zijn verhaal te vertellen. Bij controle na het gesprek door H. en R. bleek, dat de boiler niet op de door appelland tijdens het gesprek aangegeven plaats aanwezig was. Genoemde personen troffen daar de oude boiler van appelland aan, maar niet de nieuwe. Verweerster rekent appelland een en ander te meer aan, daar hij als onderhoudsmedewerker dagelijks met eigendommen van verweerster heeft te maken en deze verplaatst, opslaat e.d. Mede omdat de werkzaamheden zich uitstrekken over 26 gebouwen, moet verweerster blindelings kunnen vertrouwen op medewerkers van de technische dienst. Appelland heeft dit vertrouwen beschaamd. Daarbij is ook van belang dat hij de administratieve voorschriften heeft overtreden.

2.2.2.2 Verweerster heeft nog opgemerkt, dat nimmer op kosten van verweerster een boiler had kunnen worden besteld voor de bedoelde ruimte omdat deze niet functioneel door verweerster werd gebruikt. Verweerster heeft ook nog een verklaring overgelegd waaruit naar haar mening blijkt dat appelland zijn collega Van H. toestemming heeft gegeven de boiler te gebruiken voor de oefenruimte.

3. De toepasselijke voorschriften.

Artikel 13, eerste lid, aanhef en onder c, van de toepasselijke CAO-VO 2006-2007 (hierna te noemen: de CAO) bepaalt, dat de werknemer in beroep kan gaan bij de Commissie van Beroep waarbij de werkgever is aangesloten, tegen een door de werkgever genomen besluit inhoudende ontslag anders dan op eigen verzoek, voordat hij de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, of het tijdvak waarvoor hij is benoemd, is verstreken.

Ingevolge artikel 4.a.1, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de CAO (voorzover hier van belang) geschiedt het beëindigen van een dienstverband voor onbepaalde tijd:

- a. door opzegging;
- b. door onverwijld opzegging wegens een voor de werkgever dringende reden als bedoeld in artikel 7:678, c.q. artikel 7:679 van het Burgerlijk Wetboek (BW).

Blijkens het bepaalde in artikel 4.a.5, aanhef en onder a, van de CAO (voorzover hier van belang) kan opzegging van een dienstverband voor onbepaalde tijd plaatsvinden op grond van plichtsverzuim als bedoeld in artikel 4.a.7, tweede lid.

Ingevolge artikel 4.a.7, eerste lid, aanhef en onder b, van de CAO kan de werkgever ten aanzien van de werknemer die zich aan plichtsverzuim schuldig maakt, onder opgave van redenen een besluit tot ontslag nemen.

Het tweede lid van artikel 4.a.7 van de CAO bepaalt, dat onder plichtsverzuim wordt verstaan het overtreden van de voor de werknemer geldende voorschriften, het niet nakomen van hem opgelegde verplichtingen, alsmede het doen of nalaten van datgene dat de werknemer bij een goede uitoefening van zijn functie behoort na te laten of te doen.

Artikel 7:678, eerste lid, van het BW bepaalt, dat voor de werkgever als dringende redenen in de zin van lid 1 van artikel 677 beschouwd worden zodanige daden, eigenschappen of gedragingen van de werknemer, die ten gevolge hebben dat van de werkgever redelijkerwijze niet kan worden gevergd de arbeidsovereenkomst te laten voortduren.

Ingevolge artikel 7:678, tweede lid, aanhef en onder d, van het BW zullen dringende redenen onder andere aanwezig geacht kunnen worden: wanneer de werknemer zich schuldig maakt aan diefstal, verduistering, bedrog of andere misdrijven, waardoor hij het vertrouwen van de werkgever onwaardig wordt.

4. Beoordeling van het geschil.

4.1 Het bestreden besluit strekt tot het met onmiddellijke ingang beëindigen van de arbeidsovereenkomst van appellant (hierna kortheidshalve ook weer te geven als ontslag op staande voet) wegens dringende reden.

4.2 Tussen partijen bestaat verschil van mening over een deel van de feiten die voor verweerster tot het ontslaan op staande voet hebben geleid, en de duiding van die feiten.

Vast staat wel, dat appellant een boiler heeft besteld zonder een opdrachtbon. De administratieve voorschriften van verweerster schrijven een opdrachtbon van een daartoe aangewezen functionaris voor. De omstandigheid, dat – zoals appellant heeft gesteld en verweerster niet heeft ontkend – het wel eens vaker voorkomt dat zonder opdrachtbon zaken worden besteld, kan in dit geval appellant niet baten, aangezien ter zitting is komen vast te staan, dat in geval van bestellen zonder opdrachtbon hiervan zo spoedig mogelijk melding moet worden gedaan aan de betreffende functionaris. Appellant heeft dat niet gedaan. Eerst nadat H. begin mei bij controle van rekeningen ontdekte, dat aan de rekening van de Technische Unie voor de boiler geen opdrachtbon ten grondslag lag, is de zaak aan het rollen gekomen.

Voorts is ook genoegzaam komen vast te staan, dat appellant in strijd met de waarheid tegen zijn leidinggevende heeft gezegd, dat hij de boiler in de onderhoudsruimte van de school had geplaatst. Door appellant is ter zitting erkend, dat hij na het gesprek met zijn leidinggevende de boiler heeft opgehaald van de camping, waar hij een caravan heeft staan, en in de onderhoudsruimte heeft geplaatst.

4.3 Het op staande voet ontslaan van een werknemer is de meest vergaande maatregel die een werkgever kan nemen. Alvorens daartoe over te gaan, dient het bevoegd gezag er dan ook volledig zeker van te zijn dat aan alle voor een dergelijk ontslag geldende eisen is voldaan. In dit geval waren diefstal c.q. verduistering en bedrog de redenen voor het ontslag. Volgens vaste jurisprudentie dient voor het aannemen van diefstal vast te staan dat betrokkene opzettelijk heeft gehandeld in het zich wederrechtelijk toeëigenen van het goed. Een en ander is laatstelijk nog uitgesproken in het arrest van de Hoge Raad van 23 maart 2006. Appellant heeft uitdrukkelijk ontkend dat hij zich de boiler opzettelijk heeft toegeëigend. Maar vast is komen te staan dat hij zonder daartoe het recht te hebben de boiler niet in de school maar op de camping heeft bewaard. Hij heeft aldus het op naam en voor

rekening van de school aangeschafte apparaat buiten de macht van verweerster gebracht. Appellant stelt wel dat hij er van uitging dat een en ander (het wisselen van de boiler, de betaling?) met zijn collega van H. zou worden geregeld, maar dat raakt slechts zijn verhouding tot die collega en niet zijn relatie met de school. Bovendien was er de reële kans dat het niet geregeld zou worden, gezien het tijdsverloop tussen het aanschaffen van de boiler en het gesprek op 10 mei 2007 en vanwege de omstandigheid dat appellant zelf niets heeft ondernomen om tot een regeling te komen. Derhalve is er bij appellant in elk geval sprake van een vorm van voorwaardelijk opzet. Het feit dat appellant ter zitting heeft erkend dat hij in dit opzicht dom is geweest, kan daaraan niet afdoen. Voorts is er sprake van bedrog, aangezien appellant op 10 mei 2007 ondanks herhaalde vragen van verweerster heeft volhard in een lezing van het gebeuren die niet met de waarheid overeenstemt. Appellant heeft dit ook zelf erkend.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat verweerster op goede gronden het vertrouwen in appellant heeft opgezegd.

4.4 Bij een ontslag op staande voet moet sprake zijn van een objectieve en een subjectieve beoordeling. Gelet op het hiervoor overwogene staat voor de Commissie genoegzaam vast, dat is voldaan aan het objectieve criterium van de aanwezigheid van een dringende reden.

Met betrekking tot het subjectieve criterium overweegt de Commissie het volgende. De subjectieve zijde van de dringende reden houdt in, dat van de werkgever redelijkerwijs niet kan worden gevergd de werknemer met inachtneming van de normale opzegtermijn te ontslaan. In dit verband acht de Commissie van belang, dat appellant een vlekkeloos dienstverband van twaalf jaar bij verweerster heeft vervuld en dat er niet eerder klachten tegen hem zijn geuit, alsmede dat hij in persoonlijk moeilijke omstandigheden verkeerde. De Commissie kent ook betekenis toe aan de omstandigheid, dat onduidelijk is gebleven hoe de zaak precies is begonnen.

4.5 Het vorenstaande in aanmerking genomen, is de Commissie tot de conclusie gekomen, dat niet geheel is voldaan aan het subjectieve criterium van de dringende reden. Niet valt in te zien, dat verweerster het dienstverband met appellant niet met een normale opzegtermijn had kunnen beëindigen. Dit betekent, dat het bestreden besluit voor vernietiging in aanmerking komt omdat niet voldaan is aan alle eisen voor een ontslag wegens een dringende reden.

5. Beslissing.

De Commissie vernietigt het bestreden besluit van verweerster van 11 mei 2007.

Aldus vastgesteld op 19 juli 2007 te 's-Gravenhage door mr. J.H. Grosheide, voorzitter, G. Deijs, mr. J. Douwes, mr. B.J. van der Net en mr. W.A. Zwijnenburg, leden, in tegenwoordigheid van mr. H. Pieffers, griffier, en getekend door de voorzitter en griffier voornoemd.

w.g. J.H. Grosheide, voorzitter

w.g. H. Pieffers, griffier.

CvB.VO/HBO.2007.012-U.2007.005.

Verzonden: 21 juli 2007.

Het dictum is op 20 juli 2007 door de griffier per e-mail aan partijen medegedeeld.

Voor eensluidend afschrift,
de griffier,